

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
 Vidéken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint, az udvarban hátul.

A munkások védelme.

Érdekes és jelentős hír érkezik Németországból. Reprodukáljuk egész terjedelmében, mert sok tanulságos van benne azok számára, a kik hajlandók tanulni. — Bülow német gróf birodalmi kancellár a majnafrankfurti német munkáskongresszus küldöttségét fogadta, a melynek az volt a megbízása, hogy a munkásbiztosítás és munkásvédelem ügyének terén eddig elért eredmények elismerés mellett határozott kéréseket terjeszsen elő abban az irányban, hogy a szakegyesületek szövetezési és igazságszolgáltatási joga továbbfejlesztessék és hogy paritásos munkáskamarák felállíttassanak. A birodalmi kancellár köszönetet mondott a bizottságnak, hogy a császárhoz fordult, mert a német munkások tartós haladása csak törvényes uton a monarchia védelme alatt és az összes állampolgárok szolidaritásának épségben tartásával lehetséges. A birodalom feje az ellenáramlatok által meg-

nem ingatva ragaszkodott ahhoz, hogy Németország jövője tekintetében az ő legfontosabb feladataihoz tartozik, hogy a német munkások jólétét előmozdítsa és hogy előrehaladásukat a munkások érdekeinek a közjó érdekeivel szemben megkivánt alárendelése mellett császári igazságérzetével támogassa.

A német császárság maradandó dicsősége, hogy a világ összes hatalmai közül elsőnek és saját kezdeményezéséből tette meg a munkások védelmére szükséges törvényes intézkedéseket és azoknak egész sorát hozta létre, melyet más kulturállamok még ma sem valósítottak meg. Ha a dolgos németnek valaki oly viszonyok elérését kívánja, mely őt a világ legjobb helyzetében lévő munkásává teszi, — úgy ez a német császár. A mi a küldöttség határozati javaslatának hivatalos elintézését illeti, úgy természetes, hogy a törvényhozás jövő munkája tekintetében kötelező ígéretet nem tehet. De azt kijelenti, hogy a küldöttség által jelzett törekvéseket méltányolja és fel tudja

fogni azok jelentőségét és gondoskodni fog arról, hogy a határozati javaslat tárgyilagosan megvizsgálassék. A szövetséges kormányok teljes tudatában vannak a munkásokkal szemben fennálló erkölcsi köteleiségeinknek és el vannak határozva, hogy azokat lelkiismeretesen tovább is teljesítsék.

De ki gondol nálunk a munkások védelmére? Jut-e eszébe a kormánynak, hogy a jogfosztott, eltiport, kiszipolyozott osztály védelmére keljen? Nincs képviselője a munkáosztálynak a parlamentben. Ennek folytán nincs mitől tartania a kormánynak, hogy a Házban megtámadják e kötelességek elhanyagolásáért és követelni fogják ott az ország színe előtt, hogy munkásvédelmi törvényekről gondoskodjék. Nálunk elzárkózik a kormány minden elől, a mi a munkások érdekeinek szolgálatát jelenti. Nálunk még mindig a szurony, a szolgabírói önkény, a katonaság és rendőrség intézi el a munkások követeléseit és jogos panaszát.

Mi asszonyok.

Irta: Gylla.

Egyszer, egy rég elmúlt tavaszon, benyitottam Klárához. Megszoktam, hogy a kicsi asszony tüntető örömmel jöjjön elélem s gyermekes közlékenységgel locsogja el ezer apró örömet s az ő nagy boldogságát. De ime, üde zenéje nem verte fel a csendet. A kis baba-asszony kócosan, hanyagul kapcsolt pongyolában kuporgott egy zugban.

Csendesen melléje ültem s anyáskodva simogattam a fejét, azt láttam abból, hogy elhanyagolta a reggeli toaletjét. Sejtteni kezdtem, hogy váratlanul megérkezett, vagy az első migrén, vagy az első perpatvar. Jó ideig ültem némán, úgy látszott, kérdésre vár s ezuttal magától nem nyílik meg az ajka, óvatosan megkérdeztem:

— Itthon van a kis urad?

— Pál a szobájában van, hangzott komoran és sok megvetéssel.

Ujabb csend. Dédelgető simogatással igyekeztem a kinyult és makrancoskodó fürtökét rendbehozni asszonykám homlokán. Nem sokáig bírta s halkán elfojtott zokogással rebegette el a banális vallomást:

— Oh Margit . . . Boldogtalan, olyan nagyon boldogtalan vagyok.

— Áprilisi eső!

— Nem, ne hidd. Igazán komolyan, igazán vége. Elmúlt minden boldogságom, elmúlt örökre. Pál nem szeret s én . . . Nos hát igen, én sem szeretem őt többé . . .

— Hm . . . és persze el fogtok válni?

— El.

— Most először fenyegetitek egymást ezzel ugy-e?

— Először? Hát lehet többször is? . . . Nem, béke, béke nem lehet többé soha!

Kissé megdöbbenett ez a rapszodikus beszéd s most már komoly érdeklődéssel kérdeztem:

— De hát mi történt?

— Semmi, de Pál már nem szeret.

Nem elég ez?

— Honnan tudod?

— Nem szeret — felelte makaesul Klára.

Kezdttem megnyugodni. Csakugyan áprilisi eső. Tenyéryni felleg, az első árnyék a verőfényes derűben. Így csak egy szerelmes és szeretett, elkényeztetett asszonyka esik kétségbe. Nem kutattam intim részletek után, a helyett a toalett-asztal-

hoz mentem. Megtúzesítettem a fodorító vasat, rendbehoztam a fűrtös babaféjet; enyhe rizsporozással eltüntettem a könyek nyomait s a mellőzött es ptegallért is jogos helyére segítettem. Túrte csendesen.

S miután így megfosztottam tragikus külsejétől s visszaadtam azt az önbizalmat, melyet oly könnyen elrabolt tőlünk kócos frizuránk, rendetlen külsőnk, folytattam a bua témát a Klára tenorjából:

— Hjah kicsim, ez szomorú, de ha már így van — jobb előbb, mint később — csak váljatok. Igazad van. A férfi mind hűtlen, hitszegő, állhatatlan s hogy a te Palid sem kivétel, azt ime magad is tudod.

Addig-addig feketítettem a Paliját, míg célt értem. A kis martir-baba kezdte védeni az urát s odajutottunk, hogy bár Pali most egy kicsit hibás, de hát Pali mégis kivétel.

S a „kivétel“, mint az élő rossz lelkiismeret, éppen akkor leleselkedett be az ajtón, aggódva szerelmesen. Bájos dureássággal fordult el tőle Klára; de ajka körül rejtőző mosoly pajzánkodott már. Előtörő napfény a tenyéryni felhő mögül. Bucsuztam, itt tovább nincs rám szükség . . .

Kint a tavaszi napsugár vette üzőbe az apró fellegeteket s az imént hullott ápri-

Michelstädter Utóda

Piacz-utca 40. szám., Arany Janos-utczával szemben.

Kizárólag czipőraktár.

Bevésett szabott árak.

Nagy választék.

A németországi példákól okulhatnak a mi munkásaink is. Tömörülésükben törekedjenek arra is, hogy ideáljaiknak az értelmiségét is meghódítsák. És akkor a kormány sem folytathatja tovább a struomadár politikáját a munkásokkal szemben.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Az osztrák miniszterelnöknek szombaton az osztrák urakházában elmondott beszéde miatt tartott ma ülést a magyar képviselőház. Az elnöknel tizenegy szónok: Hodossy Imre, Kossuth Ferencz, Bartha Ödön, Kaas Ivor, Polonyi Géza, Losoney Márton, Ugron Gábor, Visontai Soma, Apponyi Albert, Csávolszky Lajos és Holló Lajos jelentkezett felszólalásra és megadta a feleletet Tisza István gróf miniszterelnök is.

A mai ülésen Perczel Dezső elnököl. Több bejelentés után Hodossy Imre állott fel szólásra.

Az osztrák országgyűlés urakházában egy interpelláció alkalmából vita folyt, a melyen résztvett az osztrák miniszterelnök is. A vita kiterjeszkedett a magyar országgyűlési tárgyalásokra és a magyar közjog különféle ágaira is. Hogy mi volt a célja a vitának, azt nem keresi a szülő, de hogy az a mód, a hogy lefolyt a vita, a kiegyezés megszilárdítására nem éppen alkalmas. Foglalkozni akar azonban a vitába belevont néhány alapvető tétellel. Körber szerint a kiegyezési törvénynek alapirányzata a monarchia egységének fenntartása volna. Ennek éppen az ellenkezője az igaz, a 67-iki kiegyezés megbuktatta azt az irányzatot, mely egységes birodalmat akart alkotni, az egység helyébe a kiegyezés a dualismust állította, mely szerint Ausztria és Magyarország két különálló állam. Ez az 1867-iki törvények csaknem minden szakaszából nyilvánvaló. — Körber felfogása teljesen téves.

Az osztrák urakházában úgy beszélnek

a 67-iki kiegyezésről, mintha az ellentétben állana a hadügyi irányzattal.

Felkiáltások balról. Gyakorlatilag úgy sem.

Hodossy Imre. Legyenek az osztrák urak meggyőződve, hogy abban a percben amidőn látni fogjuk, hogy letérnek a 67. kiegyezési alapról, úgy visszatérnének arra az alapra, melylyel ez eljárásukat megtorolhatjuk. (Zajos helyeslés, úgy van.)

Midőn az osztrák felfogás és tulkapás velünk szemben a törvényeket helytelenül magyarázza, úgy kénytelen leszünk, a Felsége a királylyal egyetértőleg megtalálni azon módokat, mely Ausztriával csakis az érintkezési viszonyra szorulna. Az osztrák jogtudósok elismerik törvényeink világos rendelkezéseit és így nyíltan kitetsző, hogy az osztrák urakházában elhangzott beszédek helytelenül impretáltak.

Magyarország államiségát és függetlenségét mi mint egy ember bárkivel szemben is biztosítani fogjuk. (Zajos helyeslés és éljenzés jobbról a balról.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Rövid időre akarja igénybe venni a Ház figyelmét, de mulasztást követne el, ha nem emlékeznék meg arról az elszomorító jelenségekről, melyek az osztrák urakházában a minap vita tárgyát képezték. Elszomorították e jelenségek, mert aggasztónak tartja azt, hogy minden lépten-nyomon, ismét és ismét élő reminiscenciáival találkozunk ama, az összbirodalom egységére célzó centralisztikus hajlamoknak, melyek annyi veszedelmet okoztak már monarchiánknak, melyeknek előtérbe lépte újabb veszedelembé sodorná a trónt és monarchiát. Két ízben érvényesülhettek az államhatalom egész súlyával és erejével ezek a centralisztikus törekvések, mindkét ízben rövid idő alatt végveszedelembé sodorták a trónt és monarchiát, mindkét ízben a magyar nemzetnek királyához és alkotmányához való egyetlen hűsége volt az, a mi a veszedelemből a mentség útjára terelte az uralkodót. A második alkalommal a magyar király aiai szíve és belátása s a magyar államférfiaknak nagyszabású koncepciói új alapokat raktak a monarchia jövő politikájának, melyek lehetővé teszik a nemzet alapon való fejlődést, mely megiffítja az osztrák viszonyokat is. E koncep-

ció feltétele volt az is, hogy az osztrák állami életet megerősítette. Fájdalom, azok az erők, melyek egész monarchiánk fölött dominálni akarnak, még arra se bizonyultak elég erőseknek, hogy Ausztriában magában megfelelő szilársággal kezeljék a hatalmat. Aggódva látjuk az állami kapcsolatok meglazultát s az összetartás szétzilálását az osztrák államban. Ily körülmények közt valóban végzetes elvakultság az, hogy azok az igen tiszteletreméltó és komoly tényezők, a kiknek hivatása volna egészséges állami élet alapjait lerakni Ausztriában, nem erre használják fel erejüket, hanem Magyarországgal szemben oly igényekkel lépnek fel, a melyek azután pártkülönbség nélkül szemben találnak magukkal az egész Magyarországot. (Helyeslés.)

Az osztrák miniszterelnök kifejezést adott annak is, hogy az ő Felsége által engedélyezett katonai reformok még befejezést nem nyertek. Ez annyiban igaz, hogy az előkészítés stádiumában vannak.

Igaz, hogy az ő Felsége által engedélyezett reformok még nem hajtottak végre, de egyenesen a korona iránti lojalitás ellen vétene, aki kétségbe vonja, hogy azt, amit ott a korona nevében kijelentettem, nem becsületesen, őszintén ígértünk. (Zajos, helyeslés jobbról.) Azok a reformok a magyar nemzeti aspirációkat kielégítik, de a 67-iki kiegyezés szellemével is megegyeznek az Andrássy Gyula kiegyezéssel s fölösleges dolgot végeznek Ausztriában, mikor a hadsereget védelmezik. A nemzet ismételtén megmutatta, hogy a 67-iki kiegyezés mellett foglal állást, hisz hogy így lesz a jövőben is (Nyugalanság, kiáltások a szélsőbalon: Ez nem dogma! Majd meglátjuk! De a függetlenségi pártnak senkise tesz jobb szolgálatot, mint azok, akik Ausztriában a 67-es kiegyezésbe hamis magyarizációt visznek be s centralisztikus politikát üznek (Hosszas taps, éljenzés a jobb oldalon.)

Kossuth Ferencz: Megfoghatatlan, hogy a szomszédos állam miniszterelnöke minduntalan beleavatkozik Magyarországon belső ügyeibe, ez a tisztelt ur megelégedezik, hogy volt egy 1848. Ha Körber tovább folytatja okvetetlenkedését, a két állam között oldhatatlan gyűlölet fog ki-

lisi eső nyomán ujló pompával fejlődött ki az örökszép tavasz. Megtelt a lelkelem is verőfényvel, a tavasz üde lehelletével, szívbem bohó vágy kelt az ifjuság és szerelem harmóniája után.

Irgyeltem Klárát.

Sokáig nem találkoztunk, elsodort egymástól az élet s most, — hogy végre felkereshettem Klárát, új fővárosi otthonában — mielőtt benyitottam, felélenkült bennem minden emléke annak az esős, derűs, bohókás áprilisi napnak, mikor a szerelmes gyerekkasszonynak először hullott könyve a mézesetek végén.

— Itt vagyok, eljöttem megnézni, kellek-e? Ki van-e sütte a hajad, nincs-e köny a szempillád alatt)

Nem értet meg, de kedvesen. — a modoros, társaságbeli asszonyok szívélyességével fogadott s én is láttam, hogy itt nincs rendbőhözni való. Cleo frizurája rendben van.

Zsurnapja volt s kedves modorában biztosított, hogy semmi erőszakról nem riad vissza, hogy visszatartson, ha talán szökési szándékaim lennének a zsurnja elől.

— Igazi szerenese, hogy ebben az órá-

ban s éppen ma jöttél; így itthon találtál, megismered a társaságomat s még időnk is van, hogy a régi, meghitt módon. elesevegjünk.

Es beszélt is Klára sokat. Nem magáról, nem, mint régen, Pálról, hanem mulatatóan, olykor csipős szellemességgel a társaságáról. Pikáns szalonpletykák is sorra kerültek, apró intrikák s utóbb bizalmasan elárulta, hogy őt ünnepezt asszonyoknak tartják, sokan irigylik is. Szemeiben fellobbant valami idegen sugár, diadalmas fénye a kiélegített hiúságnak, a mi egyszerre messze sodorta tőlem, idegenné tette a régi kis Klárát s úgy éreztem, hogy egy kedves, de egészen új ismerőssel kötök barátságot...

Fel akartam kelteni néla a régi emlékeket s visszaringatni magamat is a régi hangulatba. Most is, mint akkor, azt kérdeztem:

— Itthon van a kis urad?

— Nem értette meg.

— Nincs. De mivel zsurnapon van, ma hazajön korábban, találkozol vele.

— Es máskor?

— Nem szokott itthon lenni.

Nem volt a hangjában panasz, keserűség és mégis jobban megdöbentem, mint akkor,

mikor azt hitte, hogy boldogtalan, Részvéttel kérdem:

— Sokat vagy hát egyedül?

— Egyedül? Dehogya! Tudod arra nem jut időm s Pálnak természetesen szintén megvan a maga szórakozási köre...

— Es ez a kis fészek vagy üres vagy idegenek találkozó helye? — kérdem most már merész egyenességgel.

— Edes Margitkám, kacagta Klára, micsoda naiv szemrehányás akar ez lenni? Csak nem gondoltad, hogy turbékoló galambpárra találsz még most is? Tudhatnád, hogy idők múltán az is unalmas. Gyenge ellenvetésül kérdeztem meg:

— S nem üres így az élet?

Talán sok volt a komolyság a hangomban, mert abbanhagyta a kacagást.

— Oh, mi jól megértjük egymást: Pál udvarias férj, én...

Nem folytathatta tovább, megérkezett az első vendég s nem sokára az ismerősök özöne lepte el a kis szalont, melyben derűt, verőfényt kerestem s a hol a lényes, mesterséges világítás bántotta a szememet.

Rossz szokásomhoz híven, magamba vonultam figyeltem. Klára elemében volt. A teás eszések és szandvics garmadák közt perfekt háziasszonynak bizonyult. Kifogás-

TOLNAIDÁNIEL

DEBRECZEN, PIACZ UTCZA 49. SZÁM
a főpostával szemben, ajánlja legnagyobb választékú raktárát férfi-, női és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség!

Orosz árak!

Uj férfi divatüzlet! Müipararu üzletbenm ujonnan berendeztem az uri divat crikkeket, u. m. ing, gallér és kszelők, seobkendő, nyakkendő, kalap, harisnya és esernyők stb. Ián választékban és jutányos árban beszerezhetők

BORSOS KATA

müipararu és uri divatüzletében, városház épület.

fejlődni. A magyar alkotmányának folytonos félremagyarázása meg kell, hogy győzze a tulajdonos is, a 67-iki alap tarthatatlanságáról.

Küzdeni fogunk a függetlenségi eszmékért. (Kaas Ivor feltűnő gunyosan mosolyog.)

Kossuth Ferencz: Hiába nevet a képviselő ur, mi a 35 év óta folytatott lankadatlan küzdelmet hazánk felvirágzása érdekében rendületlenül folytatjuk mindaddig, míg eszméinket győzelemre nem visszük. (Zajos helyeslés.)

Bartha Ödön: Közjog hamisításnak mondja Körber theoriáját.

EGYESÜLETEK.

Bethlen Gábor-kör Debreczenben.

A főiskolai ifjuság tegnap délelőtt diszgyűlést tartott a kollégium oratoriumában. A gyűlés elhatározta, hogy Debreczenben is alakít Bethlen Gábor-kört s ennek előkészítő intézkedéseire bizottságot küldött ki. A bizottság március 1-én számol be munkásságával.

Pincér egyesületi gyűlés. A debreceni pincérek betegsegélyező pénztára ma, kedden délután félnyolcra a pénztár helyiségében igazgatósági gyűlést tart. Tekintettel a fontosabb tárgyakra, pontos megjelenést kér az elnökség.

Belépés a Zion egyetbe. A Zion debreceni betegs. egyesület vezetősége az egyesület kötelekébe való belépést megkönynyíteni óhajtván, ezennel közhírré teszi, miszerint mindazoknak, kik belépésüket f. évi december 15-től 1904. évi jan. 15-ig bejelentik, 6 kor. felvételi-díj fizetése alul felmentetnek. Bővebb felvilágosítás, alapszabály és belépési iv kaphatók Simonovits Dezső egyetemi titkárnál a hivatalos helyiségben Piac-utca. A vezetőség.

talán jártassággal osztotta apró kegyeit. Le-kötelező mosoly, elmés szó, kacér pillantás, mind illetékes helyére jutott s könnyed játszsággal, elégtelen fogadta a zsurlavagok léha bókijait.

Szegény kis Klárát elérte a társaságnak élő asszonyok végzete. A modern élet, ez a nagy fosztogató elszedte az ő apró kincseit s adott cserébe sok csillogó, de értéktelen semmiséget. Mi lesz — tűnődtem magamban — ha később — bizonyára nagyon későn — észreveszi majd, hogy...?

Megzendült a zongora, egy vidékről most került szőke szépség, a ki még nem tud kellőképpen beleilleszkedni a millióba s még nem hallotta a verklín a „Bob herceget”, kissé hamisan, de sok érzéssel énekelte:

„Más világ az én világom“ ...

Átéreztem s elfogott a vágy — menni innen. Hatalmába kerített valami ósdi, fakó romantika s valahol mélyen, asszonyoszívemnek rejtett legmélyén, visszhangra kél mindennek, a mi fájó, a mi bus. A körülöttem lüktető élet kendőzött szépsége, cifra hazugsága sért, okatlan szentimentálizmussal lehunyor szememet s benső életemnek elzárt magányában könytelen sírással zokogok. Siratom Klárát ...

MULATSÁGOK.

Jurista-bál Debreczenben.

Debreczen, december 15.

Debreczen, sőt egész környékének előkelő társadalma készült arra a fényes bátra, a melyet Debreczen jogászvilága rendez. — Pompa, fény, ragyogás fogja előnteni a Bika-szálloda tündérekerté varázsolt dísztermét. A fényes mulatság első hírnökét, a meghívók özönét holnap röpitik szét a szélrózsa minden irányába. A díszes kiállítás meghívó szövege a következő:

Meghívó a Debreczenben, 1904. évi január hó 9-ik napján, az Arany Bika-szálló dísztermében, a felállítandó egyetem javára Bernáth Elemérné, Lestyan Adorjáné, Irinyi Istvánné, Szilágyi Imréné, Kazinczy Gáborné, Szüts Miklósné urasszonyok és Bernáth Elemér, Kazinczy Gábor, Lestyan Adorján, Szilágyi Imre, dr. Szüts Miklós urak védnöksége alatt rendezendő jurista-bátra. Kezdeté este 9 órakor.

A rendező-bizottság: Vecsey Imre elnök, Bay Adam alelnök, dr. Borzsoy Jenő alelnök, dr. Irinyi István alelnök, Miskolezy Lajos alelnök, dr. Váradi Szabó János háznagy, dr. Vargha Elemér háznagy, dr. Cseke Miklós titkár, dr. Serly Jenő titkár, dr. Arvai Béla pénztáros, Tóth Béla pénztáros, dr. Jeney György ellenőr, dr. Udényi Nándor ellenőr, dr. Bay András jegyző, dr. Tóth Emil jegyző, dr. Abraham Dezső, Arvai Géza, dr. Bacsó Jenő, Balogh Béla, Balogh Géza, Bay István, Bánó Dezső, Bernáth Kálmán, dr. Berger Andor, Bészler Károly, dr. Boldisár Kálmán, dr. Boross Lajos, Budaházy Zoltán, dr. Csath Sándor, Csóka Sámuel, dr. Dócy Emil, Dalmy Barna, Dávidházy Sándor, Gaszner Géza, dr. Géberth József, Grandpierre Károly, Gyuk Ferenc, dr. Haendel Vilmos, dr. Helle Károly, Hoffmann József, dr. Horogh Pál, Horváth István, Horváth Kálmán, dr. Jászay Viktor, Jóna Kálmán, Kálmánchey Kálmán, Kálmánchey Zoltán, Kardos Endre, dr. Kérészy Árpád, dr. Kérészy Zoltán, Király Gyula, dr. Kiss György, dr. Kovács József, Kovács Kálmán, Kolbenhayer Kálmán, Kondor Zsigmond, Körner Adolf, Körössy János, dr. Körössy Kálmán, dr. Lakatos Gábor, Magoss Kálmán, dr. Mariska György, dr. Markovics Elemér, dr. Nyiry Ernő, dr. Olchváry László, Olchváry Zoltán, Oláh Károly, Orosz Sándor, dr. Osváth Ferencz, dr. Öregh Béla, Pákozdy Sándor, dr. Polgár Dániel, Rásó István, Soltész Endre, Soltz Elemér, Stropm Miklós, Szabó Kálmán, dr. S. Szabó László, dr. Szacsavay Elemér, dr. Székely Farkas, Szentpétery Ferencz, ifj. Szinay Gyula, Szuhanyi Andor, dr. Szüts Géza, dr. Ternovszky Béla, dr. Tervey Tamás, dr. Tóby Elek, dr. Tomcsányi László, dr. K. Tóth Mihály, Tóth Aurél, dr. Tüdös János, dr. Udvarhelyi Dezső, dr. Varga Lajos, dr. Varga Kálmán, dr. Vattay Kálmán, dr. Weisz József, dr. Weinberger Sándor, dr. Visky Sándor, Ujfalussy Géza, Zádor Ervin, Zivuska Andor.

Jegyek, a meghívó előmutatása mellett válthatók Borsos Kata urhölgy és Békés Lajos ur üzletében és a bálstén a pénztárnál. Földszinti páholy 30 korona, emeleti páholy 20 korona, Személyjegy 6 korona. Páholyba lépőknek személyjegy nem szükséges.

A kereskedelmi csarnok vigalmi bizottsága ma délután fél három órakor, a Csarnok titkári szobájában ülést tart.

Táncmulatság Hadházon. A hadházi gazdálkodók-köre szombaton kitiinen sikerült táncestélyt rendezett a nagyvendéglő termében. A táncmulatságon megjelent hölgyek névsorát tudósítónk a következőkben közli velünk:

Asszonyok névsora: Tótor Lászlóné, Hadházy Miklósné, Kálmán Józsefné, Csapó Gáspárné, K. Kiss Gáborné, Dancsi Józsefné, Enyedi Bálintné, Madar Sándorné, Szabó Gáborné, Hajdu Imréné, Agárdi Imréné, Szabó Ignácné, Sági Gáborné, Kálmán Gáborné Kiss Imréné, Salánki Imréné, Szilágyi Miklósné, Csákó Józsefné, Balog Józsefné, Lovas Imréné, Biri Miklósné, Nagy Bálintné, Hajdu Imréné, Szabó Gáborné, Szoboszlav Istvánné, Kövér Antalné.

Leányok: Gajzágó Veronka (B.-Pest), Lovas Mariska, Sági Eszti és Juliska, Kiss Ilonka és Zsuzsanna, Dancsi Ilonka és Zsuzsika, Kálmán Eszti, Hajdu Margitka, Szabó Erzsike, Szabó Juliska, Hajdu Zsuzsika, Gargya Zsuzsika, Kiss Juliska, Enyedi Eszti és Juliska, Kövér Rózsika, Kiss Zsuzsika, Főrizs Zsuzsika, Rezes Zsófia és Mariska, Demjén Juliska, Abrók Mariska, Szoboszlav Eszti és Klárka (Szoboszló), Szilágyi Gizella, Balog Eszti, Birta Mariska, Szabó Zsuzsika Bede Zsuzsika, Szabó Zsuzsika, Baji Erzsike, Csákó Zsuzsika, Szabó Erzsike, Péntek Mariska, Sándor Juliska (Sámson), Zónay Zsuzsika, Sibelt Anuska.

A városházáról.

A városi muzeum. A tanács a legkomolyabban foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a tervezett városi muzeumnak állandó otthont biztosítson Debreczenben. Ma tartott ülésén elhatározta, hogy megkeresi a földmivelügyi minisztert a végbél, engedné meg, hogy a volt gazdasági tanintézet emeleti részét a városi muzeum céljainak megfelelőleg átalakíttathassa a város. Egyideűleg a tanács felszólította a városi muzeum alapvetőjét, Lőfkovits Arthurt, hogy nem lesz-e az ellen kifogása, ha a tanács az általa befizetett alap egyrészét a szükséges berendezésekre fordítja. Ha mindkét helyről kedvező válasz érkezik, az esetben a tanács azonnal megkezdi a munkálatokat és tavaszra megnyílik a városi muzeum.

Városi közgyűlés. Debreczen város törvényhatósági bizottságát december hó 17-ére még egy közgyűlésre hívják össze. A decemberi rendes közgyűlés lesz ez, a melyen több jelentős városi ügyet tárgyalnak le. Az előkészítést tegnap az egész délutánt igénybe vett teljes ülésében végezte el a tanács.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Dr. Király Péter sajtópöre.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Debreczen, december 14.

Dr. Király Péter ez év elején hosszabb levélben üdvözölte dr. Kálmán Antalt azon művéért, melynek megírása miatt szerzöt a budapesti esküdtbírósg királýsértés címén elítélte. Király dr. e levelet a Debreczen hátsábjain is köztette, mire a debreceni kir. ügyészség, vétség elkövetőjének feldiesérése miatt vádat emelt Király Péter ellen.

Esküdtbírósgunk Szüts Miklós dr. elnökle mellett tegnap tárgyalta ez ügyet. A vádott védelmét Papp Zoltán dr. ügyvéd, orsz. képviselő látta el, a vádhatóságot Galánffy ügyész képviselte. Megjelent a tárgyaláson s a helyi függetlenségi-párt osz-

Valódi angol

gyapjuszövet különlegességet, uzgyszintén hazai gyártmányu ujdonságokat a legsolidabb szabott árak mellett **WEISZ ADOLF** posztó és gyapjuszövet kereskedőnél szerezhetjük be. **Debreczen, Kossuth-utoza, Dörre czukrász mellett.**

Brassói gyártmányok egyedüll raktára. — A cimre tessék vigyázni.

Neumann Testvérek

csipő- és kalapraktárában (Tisza-palota.)

A téli idényre a legdusabb választékban vannak felhalmozva a legtar-tóssabb hazilag készült férfi és fü bősieszmák, posztócsizmák, női férfi és gyermek posztócsipők, téli kalapok és sapkák, mely czirkék nagyon elővös beszerzési feltételek mellett csodálatosan olcsó árakban szerezhetők be.

Töpos tagjaival együtt végighallgatta azt **Kalmár Antal**, az országos nevű közjogász is.

A vádbatett üdvözlő levelet olvasták fel először. Ezzel tulajdonképen be is fejeződött a bizonyító eljárás, a mennyiben tanuk nem voltak s a vádlott elismerte a szerzőséget. Aztán a kérdést tették fel, mely a bűnösség fen vagy fen nem forrására kér feleletet.

Galánfy János dr. vádbeszéde törvénymagyarazat volt. Egyebekben az a régi dalt zengte, hogy nem jó az indulatokat felkorbácsolni, hullámzásba hozni. Beszéde, melynek szerkesztése kiváló szóbeli tulajdonságokat tárt elénk nagy hatást tett a jelen voltakra.

Papp Zoltán dr. orsz. képviselő védőbeszédének első része a jogrenddel s annak a királysértés s ehhez hasonló vétségekről intézkedő részével foglalkozik. Második része a **Kalmár könyvével**. Ennek kapcsán bizonyítottak azt látja, hogy **Király dr.** a magyar állam szolgálatában kifejtett érdemeiért magasaltta **Kalmár Antalt**.

A védő több ízben vivott szöcsatát az elnökkel, ki gyakran megszakítja a hazafias, hévvel beszélő s politikai kérdésekre kitérő szöcsatát.

Az elnök például figyelmezteti, hogy a tárgyhöz beszéljen s ne a király állásáról. **Papp Zoltán** indulatosan fakad ki:

— *Bocsánatot kérek, de mikor Király Péter követett királysértéséről van szó, nem beszélhetek tyuktrecekről.*

Védőbeszédét különben lelkesen éljezte meg a hallgatóság. Az elnöki kioktatás délután történt meg. **Szűts Miklós** dr.-nak minden részünje tartalmas jogi tanulmány, mely világos, szabatos formában kél ajkairól. Ilyen volt a tegnapi is.

A védő semmiségi panaszt jelentett be az elnöki fejtegetés ellen, mert az a 172-ik paragraffussal is foglalkozott s az elnöknek egyéni véleményét is tartalmazta.

Pap Zoltán általános derűltség között ezzel végezte semmiségi panaszát:

— *Az elnök ur fejtegetésének ezen része: felhívás keringőre. Tisztelettel nem tánclok.*

Ezután az esküdtek visszavonultak tanácskozó termükbe.

Határozatukat fél óra múlva **Kecskeméthy M. Lajos** elnök hirdette ki.

Az esküdtek nem bűnösnek mondták ki a vádlottat. Ez alapon a törvényszék is felmentő ítéletet hozott.

SZINHÁZ.

Árendás zsidó. Hosszu idők multán újra felelevenítették színpadunkon **Klárné Árendás zsidó** népszínművét. A darabhoz egyéb emléke nem fűződik a közönségnek, minthogy nő írta és a régi időkben sem birt vonzó erővel. A tegnapi felelevenítés alkalmából mégis igen szép közönség gyűlt a színházba, a mely a darab szentimentális jelenéseit megkönnyezte s tréfás jelenéseit pedig jóízűen megkacagta. Az előadás eléggé elfogadható keretben mozgott, csak a kardaloknál árulta el igazgatót viselkedésével a karmester, hogy kifogása van a precizitás ellen. A szereplők közül első sorban **K. Hegyi Lili**-ről emlékezünk meg, a ki egy tizenhétéves leánykát, a **Blumék** nevelt leányát: **Bettikét** játszotta. Hogy hangja mennyire fejlődött, arról operett-előadások során már meggyőzte a közönséget, de hogy játékban is kitűnően halad, azt hebizonyította tegnap, a mikor a kis **Betti** szerepét kedveséggel, szeretetreméltósággal ruházta fel. Kitűnő partnere volt **Mezei Andor**, a ki jelszerűl élte bele magát szerepébe s szívvél, melegséggel dalolt. A komikum szolgálatában **Kremer** és **Faragó** gondoskodtak a közönség derűs hangulatáról. Kitűnő volt az öreg eseléd szerepében **Ebergényiné**. Természetes, találó, jeles ala-

kitás volt ez, a melyet a közönség elismeréssel emelt ki. **Jeszenszkyne**, **Osiky**, **Sebestyén** a megszokott, nivón álló alakításaikkal emelték az előadás értékét.

Színházi hírek. Szerdán kerül színre másodszer **Gavault** és **Charvay** 3 felvonásos boházata „A csodagyerek” melyre az utalvány jegyek érvényesek lesznek. Ma tartották az első színpadi rendelkező próbát **Eyster Ödön** 3 felvonásos nagy operettjéből „A vándorlegény”-ből **Makó** igazgató rendezése mellett, melynek a szövegét **West** és **Schnierer** írták. Az operett magyarul először a népszínházban került színre nagy sikerrel s azóta állandóan műsoron van. Az operett jobb szerepeit **Felbő Rózsi**, **Kremeré Lili**, **Havasí Szidi**, **Püspöky Rózsi**, **Mezei Andor**, **Karacs Imre**, **Iványi Antal**, **Szilgyái Aladár**, **Virághaty Lajos** és **Nagy János** játszik.

UJDONSÁGOK

A rablókatona elfogatása.

A Homok-utcai büntény.

Debrecen, dec. 16.

Néhány nappal ezelőtt a külváros lakóiban nagy izgalmat keltett az a véres rabló támadás, amelyet egy ismeretlen közhuszár követett el. **Tóth János** Homok-utcai lakost éppen akkor támadta meg, mikor az a lakására beakart menni. Kardjával többször sújtott a fejére, míg a szerencsétlen ember eszméletét veszítve összeesett. Azután lehajolt hozzá, kikutatta zsebeit s megfosztotta minden pénzétől.

Azóta a rendőrség erőlyesen vezette a vizsgálatot, hogy a bűnös huszár nyomára leljen. A buzgó kutatás nem maradt eredmény nélkül. **A gyilkos szándéku rablókatona** tegnap feltalálták és letartóztatták. Erről írja lapunk tudósítója az alábbi részleteket.

A vizsgálat.

A vizsgálatot vezető rendőrség első sorban a súlyosan sérült **Tóth Jánost** hallgatta ki, a ki elmondta, hogy a Rózsabokorhoz címzett korcsmában mulatott egy huszárral. Az volt a támadó, az a bűnös. Azután a Rózsabokor tulajdonosát **Popovicsot**, majd **Munkácsi** honvédszakaszvezetőt és **Huber** törvényszéki hivatalnokot hallgatták ki, mint a kik látták **Tóth Jánost**, mikor a **Vilmos** huszárezredhez tartozó közhuszárral együtt mulatott.

— Felismernék önök a bűnös katonát? — kérdezte a vizsgálatot vezető **Orosz László** rendőrfogalmazó.

— Fel! — volt a felelet.

A rendőrfogalmazó ezen az alapon tüzte ki az időpontot, a mikor a tanuk vele együtt a **Vilmos** huszár laktanyába mennek s a hol a tömeg közül kiválasztják a bűnös katonát.

Kivezényelt legénység.

A **Vilmos** huszárezred parancsnoksága szivesen nyújtott módott és alkalmat ahhoz, hogy a rendőrség és a tanuk végigfigyeljék a katonákat. Az ezred egész legénységét kivezényelték az udvarra és egyenként szállítottak elő minden közhuszárt.

Eredményt mégsem értek el. A legénység közül senkiben sem ismerték fel a tanuk a bűnöst.

— Van még itt egy pótkeret a 16-ik századból. Megnyugtatólul nézzék végig azt is önök — szölt a parancsnok.

Ez a bűnös!

Mikor a század legénységét kivezényelték s a **Csatár Imre** nevét kiáltották, kilépett egy szalás legény. Bátran, büszkén, gyanutlanul állott elő.

Valamennyi tanu egyszerre kiáltotta el magát:

— Ez a bűnös!
Csatár Imrét nyomban letartóztatták. Megkezdtek kihallgatását, de tagadott min-

dent. **Hajduböszörményi** fiu, a ki pár nap előtt három napi szabadságon volt, de ezt is túllépte egy nappal. A büntény nap jött haza s akkor is éjjel 11 órakor mi vissza a kaszárnyába.

Arra nézve, hogy a nála lévő pénzt honnan vette, nem tudott választ adni. Kiszűlt azonban az is, hogy a büntény után való napon ajándékot vett a szeretőjének.

Csatár Imrét vasraverték s ugy kísérték a katonai fogházba. A bűnügyre vonatkozó iratokat áttették a hadbírószághoz, a mely rövidesen ítélik a bűnös huszár felett.

Az új főispán nyilatkozata.

Debrecen, december 15.

Immár teljesen bevezett dolog, hogy **Debrecen** és **Hajdumegye** új főispánja **Domahidy Elemér** országgyűlési képviselő lesz. A hivatalos lap közelebbi számában már meg is jelenik a kinevezés.

Az új főispán installációja, kifejtendő programja s működése elé érhető érdeklődéssel néznek nemcsak a közigazgatási élet bajnokai, a politikai pártok, de az egész debreceni s megyei társadalom is. Ez az érdeklődés indított bennünket is arra, hogy fővárosi tudósítónk utján meginterwiewoljuk **Domahidy Elemér** t s habár vázlatosan is, de képét adjuk az ő programjának.

Tudósítónk kérdezősködésére **Domahidy Elemér** kijelentette, hogy a főispáni kinevezés már megtörtént s a hivatalos lap keddi vagy szerdai száma közölni is fogja. — **Tisza István** miniszterelnöknek öhajítása volt, hogy azonnal elfoglalja új méltóságát s csapán az ő kérelmére egyezett abba, hogy karácsonyig előkészületeit megtehesse s csak az ünnepek után foglalja el állását.

— **Karácsonyig** — folytatta **Domahidy Elemér**, — egy napra talán lemegyek **Debrecenbe**, de közvetlenül az ünnepek után véglegesen oda teszem át lakásomat. A mi programomat illeti, arra nézve még nem nyilatkozhatom. Egyet azonban már most kijelenthetek. *Nem leszek az erőszak embere s téved, a ki talán azt hiszi rólam. De a törvényt minden időben tiszteletben fogom tartani s törvényadta joggal és igazsággal akarok buzgólkodni a haza, a megye s a város javára.*

Beszélt még ezután arról, hogy **Debrecenhez** kedves emlékek kötik, szereti ezt a várost és szeretettel fog érte haladásáért buzgólkodni.

* A Csokonai-kör Kiss Józsefhez.

Kiss József, a mai költők egyik legkedveltebbje, a napokban töltötte be 60-ik életévét. Ez alkalmából számos testület, több nagynevű költő és író kereste föl üdvözléssel. A Csokonai-kör a következő üdvözlő iratot intézte **Kiss Józsefhez**, a ki valamikor diákoskodott is **Debrecenben**.

Mélyen Tisztelt Urunk!

A debreceni Csokonai-kör nevében őszinte szívvél csatlakozunk azon üdvözlők

Hölgyközönség figyelmébe! Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy az ideai óráis...
• érkezték, melyre szives figyelmüket felhívjuk. Eredeti berlini modellek leszállított ár akban
• Különlegességek színházi köpenyek és blouzokban, szőrme boák nagy választékban. **Darvas Testvérek** Debreczen, Hungária kávéházmellett.

nagy számához, a kik Nagyságodat születésének 60-ik évfordulóján elárasztották jó kívánságokkal, tiszteletük és elismerésük nyilvánításával. A tisztelet és elismerés adójának lerovására a debreceni Csokonai-kör annál inkább kötelezve érzi magát, mert jól tudjuk, hogy Nagyságodat is ifjúkori kellemes emlékek kapcsolják Debrecenhez, melynek ősi kollégiuma fejlesztette Nagyságodban a magyar nyelv és költészet, szeretetét, mert azt is jól tudjuk, sőt hálással valljuk, hogy Nagyságod költeményei, nagyhatású balladái s mély érzelmű dalai körinkben is gyakran felhangzottak és igaz művészi élvezetet nyújtottak a debreceni közönségnek. Kívánva, hogy az isteni gondviselés Nagyságodat még sokáig tartsa meg teljes testi és szellemi erőben, a magyar irodalom gazdagítására, ismételtén meghajtjuk a költészet iránti hódolat lobogóját Nagyságod előtt és maradunk Debrecen, 1903. december 5. Hazafiúi tisztelettel Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke. Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

* Karácsonyi ajándék Debrecen szegényeinek. A szeretet ünnepétől immár csak néhány nap választ el bennünket. Családok serényen készülnek boldog otthonukban, hogy kedvessé, kellemessé tegyék karácsony napjait s hogy a szeretet aranyozza meg hajléukat. De nagyon sok olyan szegénye is van Debrecennek, a kiknek máskor is kevés, karácsony napján pedig aligha jut betevő falat. Az idén ezekről sem akar megfeledkezni a nemes város s hogy a szeretet ünnepére legalább kenyeret biztosítson a számukra, pénz ajándékot oszt ki közöttük. A jövő héten, kedden vagy szerdán a városházán lesz a kiosztás. Hat, nyolcszáz koronát osztanak szét az igazán szegény és alamizsnára szorultak között.

* Fővárosi vendégeink elutazása. A budapesti Bethlen Kör Debrecenben időzött tagjai a tegnapi nap folyamán visszautaztak a fővárosba. A pályaudvarhoz nagy diáksereg kísérte ki a vendégeket, kiknek vezetője, Kelemen Móríz szíves köszönetet mondott a vendéglátásért.

* Vasut megnyitási ünnepély. A kaba-nádudvari vasut munkálatai befejezésükhöz közelgenek. Mindössze jó háromheti munka van még hátra s azután az új vasutat átadhatják rendeltetésének. A vasut megnyitás január hó második felében, ünnepélyességgel történik meg s erre Debrecen társadalmi életének sok kitünősége is hivatalos lesz. Az új vasut nagyban hozzájárul ahhoz, hogy Debrecen kereskedelmi s közigazgatási életét emelje s a közvidék lakosainak érdeklődését s forgalmát Debrecen felé terelje.

* A képkiallításról. A képkiallítás, melyet tegnap s tegnapelőtt ezernél többen tekintettek meg, ma este kaput zár. Ugyancsak ma este, 5-6 óra közt sorolják ki a következő képeket: Pálffy József Nádasát (300 kor.), Szlányi Lajos tájképét (150 kor.), Gergely Imre Renaissance-át (250 kor.), K. Kovács László Kora reggel-ét (620 kor.), Nyilassy Sándor Rózsák c. (300 kor.) és Fényes Adófnak Az utcán c. (250 kor.) képeit. Tegnap öt kép kelt el. Dél-

után Rác Károly zenekara újból-hangversenyezett. A tárlatot ma este zárja be Simonffy Imre alelnök.

* A Casinó képvisárlása. A Casinó, melynek termeit eddig is számos értékes kép díszítette, tegnap megvásárolta Csák Istvánnak a debreceni tárlaton kiállított *Abránd* című képét. A Casinó ezer koronát adott a művészi festményért.

* Aki géprészeket tüntet el. Az elmúlt éjjel Balogh István felszerjét egy ismeretlen tettes feltörte s onnan egyéb hiányban különféle gazdasági géprészeket lopott el. A tettest sokáig kutatták míg végre a esendőség Madai István személyében elfogta. A gazdasági géprészek azonban már nem voltak nála, mert jó eleve olesó pénzért tul adott rajta. Balog István panaszára megindítják ellene a büntető eljárást.

* Chanukka. Zsidó polgártársaink egyik legszebb ünnepe, Chanukka tegnap kezdődött meg. Ez ünnepet annak emlékeztére ülik meg, hogy a jeruzsálemi templomban valaha csodatétel történt az örök-lámpás olajkészletével. Az ünnep nyolc napig tart.

* Tegnapi halottak. Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Kardos Bálint ref. 17 éves, Futó Zsuzsanna ref. 9 hónapos, Ehrlich Kálmán r. k. 69 éves.

* Talált aranylánc. A vasárnapi protestáns-estélyen egy aranyláncot találtak a Bikában. Igazolt tulajdonosa átveheti a főiskolai széniornál.

* Letzter József fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejárataánál lévő kirakatokban.

* Ma este az Angol királynő-vendéglő éttermében a Rác Károly zenekara játszik.

* Uri fehérművek készen és mérték szerint, valamint kifogástalan szabású férfikelengyeket a legszebb kivitelben, szolid árban ajánl Fekete Jakab férfitávt, kalap- és fehérmű üzlete Debrecen, főté.

* Szenzáció, mily meglepő olesón lehet most Róza Lajosnál kistemplom-bazár vásárolni, hol több mint 500 darab paletó és gallér kerül eladásra, melyeknek árai 30, 40 és 50 korona volna, az enyhe és előrehaladt idény folytán míg a készlet tart félárban lesznek eladva.

* Kitünő asztali bor 1 liter 32 kr, Tóth Kálmán fűszerüzletében.

Pármai ibolya szappan, a legfőbb komabb ibolya illatú s bõrpuhító anyagokkal nészítve minden külföldi szappant hátrébe szorít. A legkényesebb arcbõrök is kiváló eredményt használnak. Egy drb 80 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. — Kapható Debrecenben Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy L., Balázs Odún, Kovács Nándor, Szilc Ferenc gyógyszerészeknél, Kálnai Lipót, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Fenyő Sándor kerekedõknél.

* A legjobb rum, konyak, likörök készíthetők hideg uton a nálunk kapható finom essenciákkal. Jósá és Jóna drogeriája. Debrecen, Kossuth-utca 6.

* Karácsonyi vásár. Mindennemű kézimunkákban, újdonságok óriási választékban, gyönyörű faragványok és nagyválasztékú előnyomda. Füstös Testvéreknél Piac-utca 12.

* Pénzkölosönöket jelzalogra vagy személyhitelre gyorsan kieszközöl, többféle tartozásokat törlesztésre kölcsönre egy helyre convertál a 26 bankkal összeköttetésben lévő Rác Béla bankirodája Debrecen, Csapó-utca 12. szám. — Az ingatlan előzetes megbecsülése díjtalan s azonnal megtudható, mennyi kölcsön vehető fel.

TÁVIRATOK.

A delegáció.

Budapest, december 15. A delegátusok ma délelben gyűltek össze a főrendiházban és megalakultak. Elnök Szapáry, alelnök Széll Kálmán lett. Apponyi Albert gróf bejelentette, hogy a tisztelgő delegációval magánügyei miatt nem járulhat a király elé, de csütörtökön már Bécsbe lesz. Egyben azt is kérte, hogy ne a külügyi, hanem hogy a hadügyi-bizottságba oszák be. Tisza válaszában kijelentette, hogy ennek semmi akadálya nincs. A delegációt Széll Kálmán vezeti a király elé.

József főherceg leánya meghalt.

Budapest, december 15. József főherceg családjában nagy a gyász, amelyben bizonyára az egész magyar nép is osztozik. József főherceg leánya Klófilde Mária Ránéria főhercegnő, egy tizenkilenc éves leány ma éjjel két órakor meghalt. A megrendítő gyászest teljesen váratlanul érte a magyar főhercegi családot. Nem mintha viruló egészségnek örvendett volna a főhercegnő, de a betegségnek sohasem volt akut jelelege. — Csak tegnap este lett hírtelen rosszul és ez a rosszullet — sajnos — nagyon is hamar végzetessé vált. — A főhercegi család annyira meg volt rémulve, hogy azonnal táviratilag értesítették a Fiumében időző József főherceget. Meg is érkezett ma reggel! Alcsuthra, a hol a beteg főhercegnő szeszony feküdt. De már későn érkezett. Leányát már nem találta életben. A fiatal főhercegnőnek már csak holttestét láthatta. A korán elhunyt főhercegnőt Budán, a családi sírboltban a Zsigmond-kápolnában fogják örök nyugalomra helyezni.

Százezer korona vasutasoknak.

Budapest, december 15. Hieronymi kereskedelemügyi miniszter ma rendeletet bocsátott ki, a melyben meghagyja, hogy azok között a vasutasok között, a kiknek a fizetése nem haladja meg a kétezerekszáz koronát, a karácsonyi ünnepkre százezer koronát ajándékol osztanak ki. A szétosztást december 18-án kezdik meg.

Az örökség.

Ronkai Lajos biztosra vette azt is, hogy Ilma az övé lesz. Végre is addig-addig sürgölgödk-forgölgödk körülötte, míg a szépi angyal egyszer csak meghölgöl.

Visszaérkezése óta folytonosan figyelte Ilmát. Láta, hogy örökösön borus a homloka, a bánat odafészkelte magát kis szívébe s a míg a feledés gyógyító ereje be nem következik, nem igen lehet rá reménye, hogy Ilma meghallgassa. Napról-napra türelmesen fog várni. Ezt tette fel magában. A türelem majd megtermi az 5 számára is a rózsákat.

Egy este, a mint éppen ilyen gondolatok között elhagyta a nádosai kastélyt, hogy visszasétáljon a szomszédban lévő birtokára, feltűnt neki, hogy egy magas férfi, vállára vetett fekete köpenyben igyekszik a nábob kastélya felé. Pillanatra meghölgönt:

— Teremtő atyám, ha ez a férfi Timót lenne!

De azután csakhamar megnyugtatta magát.

— Nem, nem. Nem lehet ok az aggodalomra, Timót elveszett. Timót nem jön többé vissza soha. Az a férfi, aki ott közel, sokkal vállasabb, sokkal kitermettebb... De hát ki lehet, s mint akarhat. Mit akarhat különösen ilyen időben, hiszen ilyenkor soha senki sem szokott látogatást tenni a kastélyban... Elmúlt kilenc óra... Mégis aggaszt a dolog... Meg kell tudnom ki és mit akar.

Bészler és Dávid vaskereskedése Piac-utca 7. (Vecsey-ház.)

Korcsolyák pat. szijjak, Lombfürészeti szerszámok és kellékek.

Konyhaberendezési és háztartási cikkek nagy raktára.

Ronkai csendesen folytatta útját hazafelé s egyre közelebb ért a vele szembe siető idegenhez. Mikor egészen közel voltak, Ronkai éppen megakart figyelni az idegent, a jövevény hirtelen megemelte előtte a kalapját s köszöntötte.

— Jó estét uram!

— Jó estét! — válaszolt Ronkai. Azt most már kétségtelenül megállapíthatja, hogy a ki köszöntötte idegen ember. Megérezte a kejtésén.

— Nem tudna uraságod utbaigazítani engem, — kérdezte az idegen — Bátor Balázs lakását keresem.

Ronkainak menten szeget ütött a fejébe ez a dolog. Mit akarhat ez az idegen Bátor Balásztól. Hogy kíváncsiságát kielégítse, elhatározta magában, hogy ravasz fondorlattal állja útját az idegennek. Megakadályozza, hogy még az előtt beszélhesen a nábbal, mielőtt ő meg nem tudott mindent. Végre is ő neki nagyon óvatosságnak és nagyon ügyesnek kell lennie, mert hiszen a feléje kacsingató nádoszi gazdaság ezt megérdemli,

(Foly. köv.)

SZINLAP.

Ma, kedden, bérlet 64. szám „A“

Tavaszi.

Nagy operett 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, szerdán, bérlet 65. szám „B“

A csodagyermek.

Bohózat három felvonásban.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatruház.
Menyasszonyi kelengye.

Vászon, asztalneműek,
Kész fehéreneműek,
Téli alsóruházat.

Órási raktára.

Nagyarányu karácsonyi Női Ruhakelme Vásárt

rendeztünk be és
női divatszövetek, jó mosó velezeket,
francia batistokat

tetemesen leszállított áron
árusítunk el.

Remek, divatos szövet blouzek
félárban darabja 3 frt.

Mosó flanel divat blouzek
darabja 95 kr.

Egy ruha 116 cm. széles

női divat szövet

1 frt. 80 és 2 forint.

Egy ruha 75 cm. széles

mosó velez.

2 forint 24 krajczár.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen.

Dávid Zoltán

Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán.

Ajánlja:

Kitünő nemes faju erdélyi almáit

u. m.: Kalvil, Batul, Bórkormos,

Arany parmin, Török Bálint kg-

ként 30, 25, 20 és 16 krért.

Csurgatott ákáczméz 1 kg 60 kr.,

5 kg. vételnél 56 krajczár.

Czukortorma kitünő minőségű I-ső

rendű 1 kg. 28 krért, II. rendű

24 krajczár.

Üzlet áthelyezés miatt

Karácsonyi és Ujévi
ajándéktárgyak

rendkívül leszállított áron.

Gyermekek részére: ==

Francia babák, babakocsik, hintalovak, gépezetes játékok, társas játékok, dominó, sakk, zenélő tárgyak, építőszekrények, képes kirakók stb.....

Felnőttek részére: ==

Emlékkönyvek, képes lap és fényképalbumok, varró- és ékszerdobozok munkakosarak, fali dísz tárgyak, dohányzóasztalok, szivar asztalok, szivar tárczak, tajtek pipák és számos itt fel nem sorolt árú.....

Kalapok, esernyők, ingek, nyakkendők, téli alsó ruhák hallatlan olcsón.

Miklós és Markbreit

bazár, Frohner-szálloda mellett.

Szenzáció!

Nagy karácsonyi vásár!

eddig még nem létezett
olcsó árak mellett.

120 cm. széles fin. ruhaszövetek	39 kr.
Francia delainek	37 "
Francia flanelek	39 "
Széles tennis flanelek	15 "
Divatos pongis selymek	65 "
Blouz sejmek	45 és 55 "
Ruha zephir	17 "
Mosó bársony	45 "

Továbbá gyönyörű alkalmas ajándék cikkek: boák, csipkegallérok, selyemkendők és sálak, díszkötők, kézimunkák, divanpárnák, plüss utitakarók, legyezők, nyakkendők órási választéka.

Bosznay J. és Társa

divatruházában.

Debreczen, Koszuth-utca. 5. sz.

Új ékszer-, óra- és taj- tekipipáaru üzlet.

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy üzletemet Debreczenben Piac-utca 79-ik szám alól Piac-utca 6-ik szám alá helyeztem át. (A községi szomszédságában)

Ajánlom szép és izlées arany-, ezüst ékszereimet, óráimat, finom tajtekipipáimat igen olcsó és jutányos áron. Ezüst sarkantuk készen kaphatók. Amidőn megköszönöm a n. é. közönség becses pártfogását, kérem, hogy ezzel új üzletemben is szerencséltessem. Óra- és ékszerjavításokat a legolcsóbban készítem.

Vidéki megrendelést azonnal eszközölöm.

Pintér Gusztáv, ékszerész.

Képkerekezés.

LÁM SÁNDOR

üveg- és porcellán áruháza, Debreczen, Piac-utca-
és Hatvan-utca sarkán.

A nagyérdemű közönség szives és jóakaratu támogatása arra ösztönzött, hogy üzletemben a legkényesebb igényeket is kielégítő mindenféle művészi kivitelű dísz tárgyakat szerezttem be a közelgő karácsonyi, ujévi és alkalmi tárgyakból u. m. china-ezüst, bronz-, sárgaréz-, majolika, fayence, terrakotta- és porcellánból s azokat meglepő olcsó áron bocsátom vevőim rendelkezésére.

Asztali-, függő- és szalon-lámpák gyári áron. Ét-készletek, kávé, teás uzsonna készletek. Mosdó-készletek nagy választékban. Díszvirág vázak nagy raktára. Sörös, boros, vizes készletek mindenféle színben.

A nagyérdemű közönség jóakaratu támogatását továbbra is mély tisztelettel kéri

Lám Sándor.

Kávéházi és vendéglői berendezések.

Csillár petroleum házhoz szállítva.

Épület és portale üvegezési vállalat.

Apró hirdetés.

Levelezés.

„KIS BARNA“ levele van.

„VIRÁGZÓ“ levele van.

„ELEVEN ÖRDÖG“ levele van a kívánt helyen.

„AZ IDŐ HALAD“ levele van a jelzett helyen.

„KÉK SZEM“ levele van.

„SZÓKE LEÁNY“ levele van.

„KIS BARNA“ levele van.

„CSAK KÉT TITOK“ levele van.

EGY magános urnak ismeretségét és pártfogását kéri, egy szolid, szerény és szorgalmas házinas, kit kiszolgálók mint házmesternő, 30 éves vagyok. Levelet a kiadóhivatalba kérek „Huló levél“ jellegére.

ÖZVEGY iparosné, oly férfi ismeretségét óhajtja, ki őt segítné. Levelet „Iparosné“ czímen a kiadóba kérek.

„MUCZUSKÁN“!

Ha volnék a világító nap:
Ott hagynám az eget,
S a nagyvilág helyett nem néznék
Mást, mint szemeidet.
P. S.

Angyal Bandi.

Ajánlat.

ITT AZ IDEJE meggyőződni, hogy Wallerstein Fülöp Fia cég a legjobb minőségű árakat a legolcsóbban árulja. Nincs sok helyünk, de azért néhány cikk árát felemlítjük: 120 széles cybelin minden színben 1 korona. Anna flanel métere 12 kr., jó vég vászon 4 frt., jó vég sifon 4 frt. 50 kr., 2 ágú és 1 asztalterítő együtt már 5 frt., jó szőnyeg métere 20 kr. Ha ezek az árak nem elég olcsók, még olcsóbban is tudunk adni. Női- és gyermek felöltők meg különösen jutányos árban vannak.

KÖHÖGÉSÉNél legjobb cukor a Borsy-féle pemetéfi cukorka, 1 doboz 10 krajczár. Kapható Borsy cukrászdába és Jóna urnaknál.

SZABNI tanítók 10 koronáért. Cím a kiadóban.

KÜLÖNLEGES kiváló kalács és kenyérliszteket ajánl az orosházi házikenyérsütőde.

CZILINDEREK, valamint mindennemű kalapok készítését és átalakítását a legjobb kivitelben eszközli Békés kalapos-műhelye Piacz-utca 44. Az udvarban balra.

TISZTÁN ÉGŐ, szagnélküli petroleum literenként 16 kr. Darvas Miksa fűszer- és csemegeüzletében, Deák Ferencz-utca.

GYÁRI keferaktár: hajkefe, fogkefe, ruhakefe nagy raktára, mindenféle kefeseprűk, lábtörők, családi és fodrász hajvágó gépek, ollók, beretvák, zsebkések igen olcsó árban beszerezhetők Márton Gyula üzletében Bika-szálloda mellett.

LEGSZEBB karácsonyi ajándék gyermekek részére jó képes könyvek, kapható rendkívül jutányos árban Horovitz Zsigmond papírkereskedésében Piacz-utca 66.

ZSEBÓRA tisztítás 75 krajczár Ormós Károly óras. Piacz-utca 72.

NEVELŐNEK ajánlkozom, gymnasiumi magántanuló, ki a héberben is jártas. Czím a kiadóban.

KITŰNŐ borok (kerti és somlyói rizling) Piacz-utca 34. sz. pinczében literje 10-16 krajczárért kaphatók.

ÉZIVES tudomásul, hogy eddigi petroleum forrásum, felülmúlhatatlan versenyvel megérd. Tisztelettel Neumann Nándor, festék és petróleum kereskedő Hatvan-utca 5. Telefon 205.

VENDÉG-UTCZA 52. számú ház 1200 korona készpénzzel megvehető.

MIKE-PÉRCSEN elköltözés miatt szabadkézből eladó 10 hold szántóföld, 2 nyilas szőlő és egy ház teljesen berendezett, mészar-székkel és gazdasági épületekkel. Értekezhetni Paulicsky Mátýásnál Mike-Pércs.

A KI szomorú ünnepeket nem akar magának bír által szerezni, úgy petroleumot legolcsóbban Fazekas Kálmán festék és petroleum üzletében Hatvan-utca 6. szám szerezhetik be, mely a legkényesebb csillárokat elégti ki és nem robban.

Kereslet.

ÓVADÉKKÉPPES könyvelő megfelelő állást keres. Czíme: e lap kiadóhivatalában.

TANONCZ, nyomdában felvétetik. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

MEGBIZHATÓ ügynökök azonnali belépésre felvétetnek Schweitzer Testvérek czégnél Debreczen.

EGY kereskedelmi iskolát végzett fiatal ember, mint gyakornok, kezdő fizetéssel felvétetik. Czím a kiadóban.

GAZDASSZONY keresztény, középkorú, főzéshez és takarításhoz kerestetik. Czím a kiadóban.

EGY fiatal fűszerkereskedő-segéd azonnal belépésre felvétetik. Czím a kiadóban.

Eladás.

NYUGOTI-UTCZA 30. sz. ház eladó vagy bérbé kiadó.

A SZEPESÉN 9 és egynegyed nyilas föld eladó. Értekezhetni Ajtó-utca 8. szám.

PERGETÉTT- és keretes méz, Ezerjő bor és szőlővessző, Sesta-kerti 2 nyilas szőlő olcsón eladó Szemere tanítónál, Rákóczi-ú. 31.

ELADÓ szőlő a Boldogfalvai kertben, I. járás a vasut háta megett, 6 nyilas és külön 3 nyilas szőlő szabadkézből eladó. Értekezhetni Darabos-utca 12. sz. Oláh Gyula örökösivel.

ELADÓ a kőntőskert II. járás 92. és 106. sz. alatt 1. 960 öl, termő szőlővel, 80 drb termő gyümölcsfával beültetett, lugassal körülkerített s pajtával ellátott terület. 2. 1026 öl, termő szőlővel, 100 drb. termő gyümölcsfával beültetett, lugassal körülkerített s lakóházzal biró terület. Felvilágosítást ad e Debreczeni Első takarékpénztár titkárja.

EGY mázsa kőmentes és szagmentes barna kőszén 1 frt hazaszállítva. Neumann Nándor petroleum és szénkereskedőnél. Hatvan-utca 5. Telefon 205. szám.

A

Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet Debreczen.

1904. január hó 1-én nyitja meg, alapszabályai értelmében és korlátolt felelősség mellett

első évtársulatát.

A szövetkezeti eszmá fokozatos fejlődése hívta életbe a takarékoság fejlesztésére és tagjainak olcsó kölcsönök adására alakult eme szövetkezet.

Egy-egy évtársulat 5 évre alakul, melynek leteltével a befizetett összeg, valamint az arra eső haszoneredmény visszafizetetik.

Hetenkénti törzsbetét 50 fillér (25 kr.)

egyezhethi bármennyi törzsbetét, mely hetenként pontosan befizetendő.

Belépéskor minden törzsbetét után 50 fillér (25 krajczár) beirattási díj fizetendő.

Kölcsönök az évtársulatok tartamára vagy bekebelezés mellett tíz évi tartamra adatnak.

Kölcsönkamatok a fizetés megkönyvítése czéljából hetenként örlesztendők.

Előjegyzések a belépésre már most esztendő hetők Kacz Lajos borkereskedőnél, Fötér a Hungária kávéház mellé és Varza József butorkereskedőnél Fötér, dr. Ujlassy házban. A betéti könyvecskék váltása f. évi december hó 20-tól eszközölhető a szövetkezet hivatalos helyiségében Fötér, 26. sz. a. a tőzsdé épület udvari keresztépületében.

Debreczen, 1903. december havában.
A Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet igazgatósága nevében.

Dr. Bruckner Ernő, Dr. Révi Nándor,
elnök. jegyző.

Meghívó

az „István“ gőzmalom társulatnak

1903. december hó 19-én d. u. 3 órakor,

Debreczenben, a Kereskedő Társulat épületének disztermében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az 1903. márczius 23-iki évi rendes közgyűlésünk által kiktűdött bizottságnak az igazgatósággal együttesen megállapított nyugdíjalapszabály tervezete tárgyalása.

2. Alapszabály módosítás.

Debreczen, 1903. december 2.

Teljes tisztelettel

az igazgatóság.

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, hogy igazoló jegysiket az alapszabály 27. ik cikké értelmében, folyó évi december 17. és 18-án d. e. 10-12, d. u. 2-4 óráig a Kereskedő Társulat titkári irodájában átvenni sziveskedjenek.